

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003206

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-07-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Притулюк Василь Євгенович

2. Vasyl Prytuliuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 032

Назва наукової спеціальності: Історія та археологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Історія та археологія

Дата захисту: 26-08-2025

Спеціальність за освітою: 014 «Середня освіта. Історія, правознавство»

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9934

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 03.01

Тема дисертації:

1. Українсько-польська співпраця у справі охорони культурної спадщини (1991 – 2021 роки).

2. Ukrainian-Polish cooperation in cultural heritage protection (1991-2021).

Реферат:

1. Притулюк В.Є. Українсько-польська співпраця у справі охорони культурної спадщини (1991 – 2021 роки). Кваліфікаційна робота на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 032 – «Історія та археологія». – Волинський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк, 2025 р. Представлена дисертація є результатом комплексного дослідження особливостей українсько-польської співпраці у справі охорони культурної спадщини у період 1991 – 2021 років. Культурна спадщина – це не просто сукупність успадкованих від попередніх поколінь архітектурних та мистецьких об'єктів, це, фактично, історичне обличчя нації, складова її матеріальної та духовної культури. Століттями українці та поляки, що проживали на порубіжних землях, їхня історія та традиції тісно перепліталися, що стало наслідком формування багатогранної культурної спадщини, котру, обидва народи, вважають власним

національним надбанням. У сучасному глобалізованому світі важливість культурної спадщини актуалізовується та зростає, а її охорона набуває все більшого значення. Дбаючи про власні культурні надбання Україна та Республіка Польща налагодили тісну співпрацю у справі охорони спільної культурної спадщини, яка була започаткована на початку 90-х років XX століття і активно розвивалася впродовж наступних тридцяти років. Дисертація складається із вступу, чотирьох розділів, що поділені на одинадцять підрозділів, кожен із яких розкриває окремі аспекти досліджуваної проблеми, висновків та списку джерел. У вступі обгрунтовано актуальність теми її наукову новизну, визначено об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження, охарактеризовано хронологічні та територіальні рамки, перелічено методи дослідження, розкрито практичне значення дисертації та її апробацію. У першому розділі «Історіографія, джерельна база та концептуально-методологічні засади дослідження», який поділяється на три підрозділи, здійснено аналіз історіографії проблеми, виділено її тематичні групи, охарактеризовано джерельну базу дисертації, розкрито методологічний та понятійний інструментарій дослідження. Другий розділ «Становлення та реалізація українсько-польського співробітництва у справі охорони культурної спадщини» поділено на два тематичних підрозділи у яких охарактеризовано організаційно-правові засади та інституційне забезпечення українсько-польської співпраці у справі охорони культурної спадщини. Аналізується у другому розділі і роль засобів масової інформації у формуванні суспільної думки щодо об'єктів спільної культурної спадщини та реалізації спільних пам'яткоохоронних проєктів. Третій розділ «Спільні пам'яткоохоронні проєкти» поділяється на три підрозділи і є одним із найоб'ємніших у дисертації. Окрім того, третій розділ дослідження несе на собі головне змістове та фактологічне навантаження. У третьому розділі аналізується відбудова та реставрація культових та історичних споруд у РП та Україні, досліджуються проблеми та здобутки у цій сфері. Чималу увагу приділено, також, спільним українсько-польським археологічним дослідженням, формуванням музейних та виставкових колекцій, що репрезентують культурну спадщину обох народів. Широко розглядаються проблеми реституції культурних цінностей, що нині досить гостро стоять в українсько-польських взаєминах. Четвертий розділ дисертації «Місця національної пам'яті в сучасних українсько-польських взаєминах», також поділяється на три тематичних підрозділи, і, як і попередній розділ, містить великий фактологічний та статистичний матеріал. У розділі досліджуються особливості формування державної політики історичної пам'яті в Україні та Республіці Польща та аналізується її вплив на міжнаціональні відносини. Доведено, що меморіалізація та героїзація національної історії веде до численних непорозумінь у сучасних українсько-польських відносинах та до побутування негативних історичних стереотипів. У кожному із розділів подано авторські рекомендації щодо можливостей активізації та покращення міждержавної співпраці у справі охорони культурної спадщини. Висновки розділів та прикінцеві висновки підсумовують основні результати дослідження. Адже, культурна спадщина не має громадянства на відміну від культурних об'єктів, які таких власників мають. Нажаль, останні, не завжди можуть самостійно організувати належний захист та збереження культурних пам'яток. Такий підхід дозволить уникнути ситуацій, коли спільна культурна спадщина перетворюється у «непросту спадщину» та викликає загострення міжнаціональних відносин, фактично, розділяючи народи. Ключові слова: польсько-українська співпраця, культурна спадщина, Україна, Республіка Польща, міжнаціональні відносини, пам'яткоохоронна діяльність, реституція культурних цінностей, політика пам'яті, місця національної пам'яті, порубіжжя, ідентичність, культура, Україна, Республіка Польща.

2. Prytuliuk V.E. Ukrainian-Polish cooperation in cultural heritage protection (1991-2021). Qualification work on manuscript rights. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in the specialty 032 – «History and Archeology.» – Lesya Ukrainka Volyn National University. Lutsk, 2025. This dissertation is the result of a comprehensive study of the peculiarities of Ukrainian-Polish cooperation in the field of cultural heritage protection in the period 1991-2021. Cultural heritage is not just a set of architectural and artistic objects inherited from previous generations, it is, in fact, the historical face of the nation, a component of its material and spiritual culture. Over the centuries, Ukrainians and Poles living in the borderlands have closely intertwined their history and traditions, resulting in a multifaceted cultural heritage that both peoples consider their national treasure. In today's globalised world, the importance of cultural heritage is growing, and its protection is becoming

increasingly important. Caring about their cultural heritage, Ukraine and the Republic of Poland have established close cooperation in the field of protection of their common cultural heritage, which was launched in the early 1990s and actively developed over the next thirty years. The dissertation consists of an introduction, four chapters divided into eleven subsections, each of which covers certain aspects of the problem under study, conclusions, and a list of references. The introduction substantiates the relevance of the topic and its scientific novelty, defines the object, subject, purpose, and objectives of the study, describes the chronological and territorial framework, lists the research methods, and reveals the practical significance of the thesis and its approbation. The first chapter, «Historiography, Source Base and Conceptual and Methodological Foundations of the Study», which is divided into three subsections, analyses the historiography of the problem, identifies its thematic groups, describes the source base of the thesis, and elaborates on the methodological and conceptual tools of the study. The second section, «Establishment and Implementation of Ukrainian-Polish Cooperation in the Protection of Cultural Heritage», is divided into two thematic subsections, which describe the organisational and legal framework and institutional support for Ukrainian-Polish cooperation in the protection of cultural heritage. The second section also analyses the role of the media in shaping public opinion on the objects of common cultural heritage and the implementation of joint monument protection projects. The third chapter, «Joint heritage preservation projects», is divided into three subsections and is one of the most extensive in the thesis. In addition, the third chapter of the study bears the main content and factual load. The third chapter analyses the reconstruction and restoration of religious and historical buildings in Poland and Ukraine, and examines the problems and achievements in this area. Considerable attention is also paid to joint Ukrainian-Polish archaeological research, the formation of museum and exhibition collections representing the cultural heritage of both nations. The issues of restitution of cultural property, which are currently quite acute in Ukrainian-Polish relations, are widely discussed. The fourth chapter of the dissertation, «Places of National Memory in Modern Ukrainian-Polish Relations», is also divided into three thematic subsections and, like the previous chapter, contains extensive factual and statistical material. The chapter examines the peculiarities of the formation of the state policy of historical memory in Ukraine and the Republic of Poland and analyses its impact on interethnic relations. It is proven that the memorialisation and glorification of national history leads to numerous misunderstandings in modern Ukrainian-Polish relations and to the existence of negative historical stereotypes. Each of the chapters presents the author's recommendations on the possibilities of intensifying and improving interstate cooperation in the protection of cultural heritage. The conclusions of the chapters and the final conclusions summarise the main results of the study. After all, cultural heritage does not have citizenship, unlike cultural objects that do. Unfortunately, the latter are not always able to organize the proper protection and preservation of cultural monuments on their own. Such an approach will help avoid situations in which the common cultural heritage turns into a 'difficult heritage' and causes aggravation of interethnic relations, in fact, dividing nations. Keywords: Polish-Ukrainian cooperation, cultural heritage, Ukraine, the Republic of Poland, interethnic relations, monument protection, restitution of cultural property, memory policy, places of national memory, borderlands, identity, culture, Ukraine, the Republic of Poland.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Притулюк В. Державна політика у сфері охорони культурної спадщини (на прикладі пам'яткоохоронної діяльності на Волині). Літопис Волині. Всеукраїнський науковий часопис. Заснований

у 2001 р. Число 26. Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 38 – 42.

<http://litopys.volyn.ua/index.php/litopys/article/view/292/236>

- 2. Притулюк В. Збереження культурної спадщини крізь досвід реституції українсько-польських взаємин. Літопис Волині. Всеукраїнський науковий часопис. Заснований у 2001 р. Число 25. Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 99 – 103. <http://litopys.volyn.ua/index.php/litopys/article/view/273/221>
- 3. Притулюк В. Охорона культурної спадщини як складник національної безпеки. Літопис Волині. Всеукраїнський науковий часопис. Заснований у 2001 р. Число 30. Видавничий дім «Гельветика», 2024. С. 109 – 112. <http://litopys.volyn.ua/index.php/litopys/article/view/516/447>
- 4. Добржанський О., Притулюк В. Оссолінеум як спільна історична спадщина українців та поляків. Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. Чернівці, 2023, 1 (35). С. 12- 16. <http://e-apnsim.bsmu.edu.ua/article/view/283689>
- 5. Стрільчук Л., Притулюк В. Місця національної пам'яті українсько-польського порубіжжя в публічному просторі, як елемент гібридної війни РФ та загрози національній безпеці. Public history: selected issues: Collective monograph / edited by Myroslava Filipovych. Riga, Latvia : "Baltija Publishing", 2024. С. 140 – 159. <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/502/13351/27937-1>

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Разиграев Олег Володимирович

2. Oleh V. Razyhrayev

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.01, 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0480-6936

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хахула Любомир Ігорович

2. Liubomyr Khahluha

Кваліфікація: к. і. н., с.д., 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9954-9962

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 58682101100; Web of Science Researcher ID: GCP-9044-2022;
<https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=F5JJyWcAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Литвин Микола Романович

2. Mykola Lytvyn

Кваліфікація: д.і.н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1010-2329

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 03534498

Місцезнаходження: вул. Козельницька, буд. 4, Львів, 79026, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Шульга Світлана Анатоліївна

2. Svitlana A. Shulha

Кваліфікація: д. і. н., доц., 07.00.01, 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3910-8169

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гаврилюк Світлана Віталіївна

2. Svitlana Havryliuk

Кваліфікація: д.і.н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5142-7464

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Каліщук Оксана Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Каліщук Оксана Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ліповська-Маковецька Наталія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна